

Pressiteade

Luxembourg, 19. september 2017

Audiitorid hoiatavad, et ELil tuleb kasvuhoonegaaside heidet vähendada ja ühtlasi kliimamuutustega kohaneda

Euroopa Kontrollikoja avaldatud uue, ELi energia ja kliimamuutuseid käsitleva ülevaatearuande kohaselt on kliimamuutustega võitlemiseks hädavajalikud tõhusad energiaalased meetmed. Audiitorite sõnul tekitab energiatootmine ja -tarbimine 79 % ELi kasvuhoonegaaside heitkogustest. Isegi kui jõupingutused kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks vilja kannavad, on muutuva kliimaga kohanemine vajalik. Sajandi lõpuks on Euroopa kliima tänasest märkimisväärselt erinev isegi siis, kui temperatuur ei tõuse rohkem kui Pariisi kokkuleppes kavandatud 2 kraadi.

Ülevaatearuande eesmärk on kirjeldada ELi tegevust kõnealuses valdkonnas, esitada kokkuvõtte Euroopa Kontrollikoja ja ELi liikmesriikide kõrgeimate kontrolliasutuste tähtsaimatest audititest ning välja selgitada peamised probleemid, et anda taustteavet õigusloomega seotud aruteluks ja edasiseks audititööks.

Audiitorite sõnul on energia ja kliimamuutused omavahel tihedalt seotud, sest energia tootmine fossiilkütustest ning energia tarbimine transpordis, tööstuses, kodumajapidamistes ja põllumajanduses tekitab kokku 79 % ELi kasvuhoonegaaside heitkogustest. Paljudega neist küsimustest on liikmesriikidel kõige parem tegeleda ühiselt ja need on ELi tegevuskavas tähtsal kohal.

„EL peab kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendama ja ühtlasi kliimamuutustega kohanema. Praeguste prognooside kohaselt on vaja jõupingutusi suurendada, et saavutada 2030. ja 2050. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgid. Samuti saab ELi ja liikmesriikide jaoks olema suureks proovikiviks kohanemist õigesti prognoosida ja kavandada, kuid see vähendab vajadust tegutseda viimasel hetkel, mille korral oleks sündmustele reageerimine kulukam,“ ütles ülevaate eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Phil Wynn Owen.

Audiitorite sõnul on ELi energiavaldkonna tegevuses tähtsal kohal siseturu loomine, et võimaldada takistamatut piiriülest gaasi- ja elektriubandust kogu ELis. Energia siseturuga püütakse saavutada kulutõhusal viisil ELi energiapoliitika eesmärk pakkuda taskukohase ja konkurentsivõimelise hinnaga keskkonnahoidlikku ja turvalist energiat. Hoolimata suurtest edusammudest mõnes ELi piirkonnas ei ole energia siseturg veel välja kujunenud.

Kliimamuutuste valdkonnas keskendub enamik ELi meetmeid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele. EL on võtnud eesmärgi vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastaks 2020 ja 2030 vastavalt 20 % ja 40 %. EL kavatseb 2050. aastaks vähendada kõigis peamistes sektorites

Pressiteate eesmärk on avaldada Euroopa Kontrollikoja ülevaatearuande põhisõnumid.

Ülevaade on tervikuna kättesaadav veebisaidil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

kasvuhoonegaaside heitkoguseid 80–95 % võrreldes 1990. aastaga. Kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise viisid on eri sektorites erinevad. Oma heitkogustega kauplemise süsteemiga on EL seadnud ülempiiri teatavatest energiavarustuse sektoritest, energiamahukatest tööstusharudest ja Euroopa Majanduspiirkonna sisestest lendudest tulenevatele heitkogustele. Saastekvootide turu loomisega on EL pannud süsinikule külge n-ö hinnasildi. Mujal on heitkoguste vähendamiseks seatud igale liikmesriigile vastavad eesmärgid.

Audiitorite sõnul ei saavutata ELi 2030. ja 2050. aastaks seatud heitkoguste vähendamise eesmärgi ilma märkimisväärsete lisapingutusteta, ning kõik majandussektorid peavad sellele kaasa aitama. 2030. aasta eesmärkide saavutamiseks tuleb järgmisel kümnel aastal suurendada iga-aastaseid heitkoguste vähendamise jõupingutusi poole võrra. Suurim muudatus tuleb aga teha pärast 2030. aastat, kui 2050. aasta eesmärgi saavutamiseks tuleb heitkoguseid vähendada kolm-neli korda kiiremas tempos kui varem.

2013. aasta ELi kohanemisstrateegiaga ergutatakse liikmesriike meetmeid võtma, kuid ei tehta seda kohustuslikuks.

Ülevaate koostamiseks tutvuti 269 ELi ja liikmesriikide auditiaruandega. Energia valdkonnas on hoolimata taastuvate energiaallikate hulga kiirest suurenemisest ja nende kulude vähenemisest kogu maailmas audititega tuvastatud kulutasuvuse puudumist ja investeerimistakistusi. Energiatõhususe auditites on sageli välja toodud kulutasuvusega seotud probleeme. Tuumaenergia valdkonnas on audititega leitud märkimisväärset kulude suurenemist ja viivitusi. Lisaks on auditid näidanud, et vähese CO₂-heituga transpordiliikidele üleminek ei toimu piisaval tasemel. Kliimamuutustega kohanemise valdkonnas on auditites keskendunud peamiselt üleujutustele. Siin leidsid audiitorid probleeme seoses üleujutuste ennetamise, nende eest kaitsmise ja nendele reageerimisega.

Mõnes põhivaldkonnas, nagu kliimamuutustega kohanemine, ELi ja riikide kasvuhoonegaaside inventuurid, maanteetranspordi ja põllumajanduse heitkogused, on siiani tehtud vähe audititööd.

Käesolevas ülevaatearuandes määratletakse seitse suurimate probleemidega valdkonda: energia ja kliimamuutustealane juhtimine; tõenditepõhine poliitika; energiasüsteemi ümberkujundamine; kliimamuutustega kohanemiseks valmistumine ja sellega toimetulek; rahastamine; ELi kodanike kaasamine.

Toimetajatele

Kui temperatuur peaks tõusma 2 kraadi, saab Euroopa kliima olema aastaiks 2071–2100 perioodist 1961–1990 märkimisväärselt erinev (võttes võrdlusaluseks industrialiseerimiseelse taseme). 2 kraadi suuruse temperatuuritõusu stsenaariumi puhul on tegemist ülemaailmse keskmisega: isegi kui see saavutatakse, tõuseb temperatuur mõningates piirkondades palju rohkem kui 2 kraadi. Teatavates Skandinaavia osades võib talvetemperatuur aastaiks 2071–2100 tõusta keskmiselt 5–8 °C võrreldes perioodiga 1961–1990. Valdavas osas Hispaaniast ja Põhja-Skandinaavias võib suvetemperatuur tõusta keskmiselt 3–4 °C. Mõnel pool Kesk-Euroopas ja Skandinaavias võib talve sademehulk suurendada aastaiks 2071–2100 rohkem kui 25 % võrreldes perioodiga 1961–1990. Suve sademehulk võib suurel osal ELi kuuluval Vahemere rannikul väheneda üle 50 %.